

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВО

Інформаційно-аналітичний огляд

Щоб отримувати огляди, надішліть листа з текстом
"отримувати weeklyupdates" на адресу office@rac.org.ua
Архів оглядів: <http://www.rac.org.ua/oglyad/informatsiyno-analitychnyy-oglyad>
© Ресурсно-аналітичний огляд "Суспільство і довкілля"

АКЦЕНТИ

ЧИ ІСНУЄ ДОВКІЛЛЯ ПОЗА ЕНЕРГЕТИКОЮ?

29 серпня 2019 року Верховна Рада України затвердила новий склад Кабінету Міністрів України. Із призначенням Олексія Оржеля Міністром енергетики і захисту довкілля стало зрозуміло, що довкілля та енергетика будуть тепер "під одним дахом".

2 вересня було оприлюднено [Постанову КМУ №829](#) "Деякі питання оптимізації системи центральних органів виконавчої влади", відповідно до якої Міністерство екології та природних ресурсів перейменовано на Міністерство енергетики та захисту довкілля, а Міністерство енергетики та вугільної промисловості реорганізовано шляхом приєднання до Міністерства енергетики та захисту довкілля. Тим не менше, навіть за такого сценарію об'єднання,

екологічні питання можуть не отримати тої пріоритетності, на яку очікували від нової влади.

Під час першої прес-конференції, яка була присвячена представленню пріоритетів роботи оновленого міністерства, Міністр енергетики і захисту довкілля запевнив, що екологія є не меншим пріоритетом у порівнянні з енергетикою. Проте озвучені питання зеленого порядку денного мають тісний взаємозв'язок із питаннями енергетики – енергоефективність, відходи, відновлювана енергетика, екологічні податки. Низка важливих природоохоронних питань згадана не була, як і не висвітлено питання, чи міністерство надалі буде проводити реформи на виконання екологічної та кліматичної складової Угоди про асоціацію. Анонсова можливість ревізії рішень попередників може мати як позитивні, так і негативні наслідки для питань охорони довкілля.

УРЯД ГРОЙСМАНА ЛІКВІДУВАВ ДЕРЖАВНУ ЕКОЛОГІЧНУ ІНСПЕКЦІЮ

14 серпня 2019 р. уряд прийняв рішення про ліквідацію Державної екологічної інспекції та створення натомість Державної природоохоронної служби України.

В цілому, таке рішення відповідає баченню профільного міністерства щодо реформи державного контролю та моніторингу. Створення Державної природоохоронної служби передбачало Концепцією реформування системи державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, яку було прийнято ще у 2017 році. Водночас, у 2018 році з незрозумілих причин уряд запропонував Верховній Раді створити службу законом, хоча створення центральних виконавчих органів влади є виключною компетенцією Уряду.

Наразі Державна екологічна інспекція продовжує виконувати свої функції. Проте, питання функцій нагляду і контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища (включаючи відповідальну інституцію та її підпорядкування) може бути переглянута новим урядом на чолі з прем'єр-міністром О.Гончаруком.

ЦИФРА МІСЯЦЯ

150

ТИСЯЧ зайців упольовано мисливцями в Україні у 2017 році
(за даними Державного кадастру тваринного світу України за 2018 рік)

ЧИ БУТИ ЄВРОПЕЙСЬКИМУ МОНІТОРИНГУ ПОВІТРЯ В УКРАЇНІ?!

14 серпня 2019 р. [затверджено](#) Порядок здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря.

Чи факт прийняття Порядку свідчитиме про автоматичне запровадження європейських стандартів моніторингу якості атмосферного повітря в Україні? Наразі існує низка причин, які відкладають/затягують виконання Порядку або ставлять під сумнів його ефективну реалізацію. Одна з причин закладена в самому Порядку – відсутність необхідної та достатньої нормативно-правової бази. Для повноцінної його реалізації профільне міністерство має ухвалити ряд власних нормативно-правових актів, якими визначатимуться порядки проведення оцінювання за кожним режимом (режим фіксованих вимірювань, режим комбінованого оцінювання, режим моделювання або об'єктивного оцінювання), розроблення та затвердження планів поліпшення якості атмосферного повітря, короткострокових планів дій, форм програм державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря тощо. Організаційно-правові зміни, які відбуваються зараз з профільним міністерством, можуть затягнути процес прийняття необхідних актів.

Потребуватиме певного часу створення нових інституцій – визначення відповідних підрозділів, що виконуватимуть функції органів управління якістю атмосферного повітря, формування консультативно-дорадчих, координаційних органів (Міжвідомчої комісії та комісій з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря). У свою

чергу це затягує впровадження документів, в процесі прийняття яких вони беруть участь, зокрема, планів поліпшення якості атмосферного повітря, короткострокових планів дій.

Не менш важливою є організаційна спроможність суб'єктів державного моніторингу якості атмосферного повітря. Застереження викликає їхня спроможність у встановленні необхідної та достатньої кількості пунктів спостереження за забрудненням. У Порядку відсутні критерії, які б визначали вимоги до кількості пунктів спостереження, як того вимагає Директива 2008/50/ЄС. Такі вимоги лише будуть передбачені порядком, що встановлюється МВС за погодженням з профільним міністерством. Не врегульовано і питання розміщення пунктів спостереження для моніторингу в сільській місцевості.

Інтерактивна карта "Відкрите довкілля. Повітря"

Відповідно до Звіту ДСНС з проведення аналізу відповідності існуючої мережі спостережень за якістю атмосферного повітря вимогам Директиви існуюча мережа є недостатньою для забезпечення моніторингу відповідно до Директиви; відсутні законодавчі та нормативно-правові акти щодо проведення моніторингу атмосферного повітря; необхідним є проведення заходів з переоснащення мережі спостережень за забрудненням атмосферного повітря та з організації вимірювань вмісту твердих частинок РМ 2,5 та РМ 10, бензолу та озону; кошти, необхідні для здійснення першочергових заходів щодо переоснащення мережі спостережень становлять близько 9870-10000 тис. євро.

ЦИТАТА МІСЯЦЯ

«... Для нас захист довкілля – це пріоритет, це дуже важлива штука. Але в світі є тренд на те, щоб енергія була чистою...»

Олексій Гончарук, Прем'єр-міністр України, прес-брифінг 2 вересня 2019 р.

ПОДІЯ МІСЯЦЯ

2 вересня 2019 року

Створено об'єднане

Міністерство енергетики та захисту довкілля України